

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 9/10/2023
Αρ. πρωτ.: 452/239938

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 246/27-7-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Β. Γραμμένος**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στη διενέργεια ελέγχου της ποιότητας και της ασφάλειας των εισαγομένων ποσοτήτων τροφίμων φυτικής προέλευσης, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του (Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης- Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) ασκεί την εποπτεία και τον συντονισμό των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) του ΥΠΑΑΤ και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ)/Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας (ΔΑΟ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ)], οι οποίες αρμόδιες αρχές υλοποιούν ελέγχους στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης.

Ειδικότερα, όσον αφορά στο στάδιο της εισαγωγής τροφίμων φυτικής προέλευσης, πραγματοποιούνται:

1. έλεγχος εγγράφων: 100% των φορτίων που παρουσιάζονται προς εισαγωγή
2. έλεγχος ταυτότητας και φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία:
 - ✓ στα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού ενωσιακού πλαισίου σε ποσοστά που αναγράφονται στην εν λόγω νομοθεσία (κυμαίνεται από 5 έως 50%)
 - ✓ στα προϊόντα εκτός ειδικού ενωσιακού πλαισίου σε ποσοστά που αναγράφονται σε ειδικό πρόγραμμα ελέγχων που καταρτίζει η ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Ειδικότερα για τους δημητριακούς καρπούς που εισάγονται χύδην με πλοία, η επιλογή των φορτίων για φυσικό έλεγχο με δειγματοληψία γίνεται κεντρικά. Οι παράμετροι που ελέγχονται είναι: αφλατοξίνες, Ωχρατοξίνη Α, τοξίνες του γένους *Fusarium*.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί η ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ:

- Για το έτος 2022 ο αριθμός των φορτίων σταριού (χύμα με πλοίο) από Ουκρανία ανήλθε σε 41, συνολικού βάρους ≈ 128.000 tn. Η κατανομή τους ανά μήνα φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός Φορτίων	Μήνας
4	Αύγουστος
8	Σεπτέμβριος
13	Οκτώβριος
10	Νοέμβριος
6	Δεκέμβριος

Πραγματοποιήθηκε φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία σε 4 φορτία.

- Για το διάστημα από 01/01/2023 έως και 31/07/2023 ο αριθμός των φορτίων σταριού (χύμα με πλοίο) ανήλθε σε 29, συνολικού βάρους ≈ 95.000 tn. Η κατανομή τους ανά μήνα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός Φορτίων	Μήνας
6	Ιανουάριος
2	Φεβρουάριος
1	Μάρτιος
2	Απρίλιος
5	Μάιος
6	Ιούνιος
7	Ιούλιος

Πραγματοποιήθηκε φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία σε 4 φορτία.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4235/2014 (Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του.

Όσον αφορά στη διενέργεια ελέγχων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών, σημειώνεται ότι η προστασία του Έλληνα καταναλωτή από υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων περιλαμβάνει δύο διαδοχικά επίπεδα ασφάλειας. Το πρώτο επίπεδο, αφορά στους ελέγχους στα σύνορα, οι οποίοι καθορίζονται με βάση τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2019/1793. Ο συγκεκριμένος κανονισμός, μεταξύ άλλων, καθορίζει τον κατάλογο των προϊόντων από συγκεκριμένες τρίτες χώρες που υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους στα σύνορα, τους ειδικούς όρους που διέπουν την είσοδο αυτών των προϊόντων στην Ένωση και, επιπλέον, παρέχει την εξουσία στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές να αναστέλλουν την είσοδο αυτών των προϊόντων εντός της Ένωσης, εφόσον δεν πληρούν τους ειδικούς όρους. Το δεύτερο επίπεδο ασφάλειας, αφορά στους ελέγχους που γίνονται στην εσωτερική αγορά (π.χ. λαϊκές αγορές, λαχαναγορές, supermarket, αποθήκες, καταστήματα χονδρικής και λιανικής διάθεσης, σημεία διαλογής και μεταποίησης, εταιρείες παραγωγής αλεύρων κ.τ.λ.) και οι οποίοι, εκτός από τον έλεγχο των προϊόντων που παράγονται εντός της ελληνικής επικράτειας, στοχεύουν και στα προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες. Επομένως, σε μεγάλο βαθμό, το δεύτερο επίπεδο ασφάλειας λειτουργεί και συμπληρωματικά ως προς το πρώτο.

Για να μπορεί να ενταχθεί ένα προϊόν στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια σύμφωνα με ανάλυση επικινδυνότητας (π.χ. όγκος εισαγωγών, διατροφικά χαρακτηριστικά της ελληνικής διατροφής, προηγούμενες μη συμμορφώσεις κ.τ.λ.). Το άρθρο 12 του προαναφερόμενου εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/1793 θεσπίζει την υποχρέωση της Επιτροπής να επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες, τους

καταλόγους που παρατίθενται στα παραρτήματά του, ώστε να λαμβάνει υπόψη τις νέες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και τη μη συμμόρφωση με την ενωσιακή νομοθεσία. Στις εν λόγω νέες πληροφορίες περιλαμβάνονται τα στοιχεία που προκύπτουν από τις κοινοποιήσεις που λαμβάνονται μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF), το οποίο δημιουργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002, καθώς και τα στοιχεία και οι πληροφορίες που αφορούν στα φορτία και τα αποτελέσματα των ελέγχων εγγράφων, των ελέγχων ταυτότητας και των φυσικών ελέγχων που διενεργούνται από τα κράτη μέλη και κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Σύμφωνα με το σύστημα RASFF, το έτος 2022 δεν υπήρξε καμία προειδοποίηση που να αφορά στην ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πάνω από τα επιτρεπτά όρια σε φορτία ουκρανικών σιτηρών που εισήχθησαν στην ΕΕ. Αυτό, βέβαια, δεν οφειλόταν στην απουσία εμπορίου μεταξύ της Ουκρανίας και των κρατών μελών της ΕΕ κατά το συγκεκριμένο έτος. Μόνο η χώρα μας, κατά τους μήνες Αύγουστο-Δεκέμβριο του 2022, εισήγαγε, όπως προαναφέρθηκε, δια θαλάσσης 41 φορτία ουκρανικού σιταριού, συνολικού βάρους 128.105 t.

Αντιθέτως, το έτος 2023 υπάρχουν ήδη 4 κοινοποιήσεις στο σύστημα RASFF (μία τον Φεβρουάριο, δύο τον Απρίλιο και μία τον Ιούνιο), που αφορούν υπερβάσεις των ανώτατων νόμιμων ορίων υπολειμμάτων από τη δραστική ουσία Chlorpyrifos σε φορτία προϊόντων σιταριού ουκρανικής προέλευσης. Σημειώνεται ότι, παρότι η δραστική ουσία Chlorpyrifos δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται από τους ευρωπαϊούς αγρότες (από 16/01/2020), αυτό δεν σημαίνει ότι απαγορεύεται η εισαγωγή εντός της Ένωσης γεωργικών προϊόντων από τρίτες χώρες, στις οποίες επιτρέπεται η χρήση της. Για να εξασφαλισθεί, όμως, υψηλό επίπεδο προστασίας των ευρωπαίων καταναλωτών, με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2020/1085 της Επιτροπής έχουν καθοριστεί ανώτατα όρια υπολειμμάτων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα για τη δραστική ουσία Chlorpyrifos.

Δεδομένου ότι τα ουκρανικά σιτηρά δεν είναι, μέχρι στιγμής, καταχωρημένα στα Παραρτήματα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/1793, αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές στους Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου να μην έχουν την εξουσία να τα δεσμεύσουν μέχρι να ολοκληρωθεί ο εργαστηριακός έλεγχος, ώστε, στη συνέχεια, εφόσον διαπιστωθούν υπερβάσεις υπολειμμάτων, να απορρίψουν την είσοδό τους στη χώρα μας. Για να μπορέσει να ξεπεραστεί αυτό το πρόβλημα, η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ (Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων-Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) έχει ήδη ενσωματώσει τα ουκρανικά σιτηρά στις προτάσεις που θα κάνει προς την ΕΕ, για να καταχωρηθούν στην 9^η αναθεώρηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/1793. Επιπλέον, από τους ελέγχους που έχουν πραγματοποιηθεί από την αρχή του έτους στην εσωτερική αγορά (π.χ. αποθήκες, supermarkets, αλευρόμυλοι κ.τ.λ.) για τα συγκεκριμένα προϊόντα, δεν έχουν εντοπιστεί υπερβάσεις σε υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων, αλλά ούτε και ανιχνεύτηκε η δραστική ουσία Chlorpyrifos.

Σε ό,τι αφορά στην πολιτική που ασκεί το ΥΠΑΑΤ για την αυτάρκεια της χώρας μας σε θέματα δημητριακών, σημειώνεται ότι έχουν ενταχθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο (ΣΣ) ΚΑΠ της χώρας μας για χορήγηση συνδεδεμένης χρηματοδοτικής ενίσχυσης και έχουν εκδοθεί οι Εφαρμοστικές Αποφάσεις για το σκληρό σιτάρι, το μαλακό σιτάρι και το κριθάρι.

Διευκρινίζεται ότι:

- Συνδεδεμένη ενίσχυση στο μαλακό σιτάρι αλλά και στα άλλα δημητριακά δεν έχει δοθεί ακόμη με βάση το ΣΣ ΚΑΠ, καθώς οι άμεσες ενισχύσεις και επομένως και οι συνδεδεμένες, βρίσκονται κάτω από την «ομπρέλα» του ΣΣ ΚΑΠ από φέτος.

- Οι συνδεδεμένες για τα παραγόμενα προϊόντα αλλά και για τα σιτηρά, που προβλέπονταν ούτως ή άλλως και πριν από την ένταξή τους στο ΣΣ ΚΑΠ, αποδίδονται στους δικαιούχους με βάση τις καλλιεργούμενες εκτάσεις στη χώρα.

-Ειδικά για τα σιτηρά, δεν αποτελεί κριτήριο παροχής ενίσχυσης η παραγόμενη ποσότητα.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 246/27-7-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Οικονομικών, διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση στο εν λόγω καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Β. Γραμμένο